

somheder. Det vil disse ikke mere gaa ind paa, alle disse store Industrier gaar mere og mere over til selv at have Detailhandel, og man ser her i København og for øvrigt ogsaa i Provinsen, at de selv har deres Udsalgssteder. Ogsaa her griber de store Forretninger ind til Skade for de smaa næringsdrivende. Naar det ærede Medlem taler imod Arbejdernes Foretagender og for de smaa næringsdrivende, er det vistnok særlig, fordi der opretholdes en stor Grossererstand i Kraft af de smaa næringsdrivende. De smaa næringsdrivende har ikke alene de store Magasiner og andre at kæmpe imod, nej, der er en stor Grossererstand, som ogsaa de smaa næringsdrivende maa føde, og der har Grossererstanden sit væsentlige Klientel. Den har ikke sit Klientel hos Storindustrien; den skal nok selv købe sine Varer. I alt væsentligt køber Storindustrien sine Varer direkte fra Produktionsstederne, saa der er Grossererstanden ganske overflødig. De er deres egne Grosserere. Ligesom en stor Del af disse storindustrielle Forretninger, som ikke bruger Grossister, er deres egne Grosserere, saaledes er den store Grossisterstand udelukkende henvist til at skulle leve af den lille næringsdrivende, og der har de smaa næringsdrivende deres allerstørste Plage. Hvis de smaa næringsdrivende kunde slaa sig sammen og være deres egne Grossister, som der ogsaa har været Tale om i Danmark, Norge og Sverige, vilde de derved have afkastet et Aag, som i Øjeblikket koster dem mange, mange Penge. Men det ærede Medlem vil have større Interesse for at bevare Grossisterne end for at bevare de smaa næringsdrivende. Jeg tror nærmest, det er Grossererstanden, der er i Fare, hvis de smaa næringsdrivende forsvinder, og Grossererstanden er vistnok det Klientel, som det konservative Folkeparti sammen med Storindustrien væsentlig skal bygge sin Fremtid paa. Dette, at de stadig skifter Navn, tager en anden Frakke paa, gør i Virkeligheden ikke Partiets Politik et Haar bedre. Naar vi gennemskuer det ærede Medlems Tale her, tror jeg, vi vil faa helt andre Ting frem, end det ærede Medlem vil give det Udseende af.

Der er ogsaa andre Forretninger, det var værd at nævne. Jeg kan f. Eks. tage en saadan Forretning som Max Ballin. Han sluger en lille Haandskomager hver Dag, saa længe der er nogen tilbage; det er der slet ingen Tvivl om; men han bliver ogsaa tykkere og tykkere for hver Dag, der gaar. Nu er man ogsaa gaet saa vidt,

at man er i Færd med at ødelægge alt Haandskomageri i Danmark. Jeg anker ikke over, at Haandskomagerne maa vige for Maskinerne; det gør jeg slet ikke; men der kunde det ærede Medlem lige saa godt være begyndt. Man vil ikke indenfor den store Industri gaa den Vej at lade de Produkter, man fabrikker, forhandle af de smaa næringsdrivende, nej, man vil, ligesom man har gjort det indenfor Tobaksindustrien, gaa over til at have sine egne Udsalg rundt omkring i Byen. Naar man tager disse Ting i Betragtning, tror jeg nok, at det ærede Medlems Interesse for de smaa næringsdrivende ikke er saa ægte, som han gerne vil give det Udseende af.

Jeg skal hermed forlade det ærede Medlem og har saa blot et Par Bemærkninger at gøre til den højtærede Justitsminister. Jeg takker ham for den Imødekommenhed, hvormed han modtog mine Udtalelser om en ny Byggelov for Storkøbenhavn. Den højtærede Ministers Udtalelser gav mig Indtrykket af, at man i en meget nær Fremtid vil kunne faa nedsat den Kommission eller det Udvalg, jeg talte om, til Revision af Byggelovene, som ogsaa i høj Grad er paakrævet.

Til den højtærede Trafikminister vil jeg gerne henstille, at Arbejdet ved de Viadukter, som jeg talte om, kunde blive fremmet saa meget som muligt, idet alle de Beboere, som i nær Fremtid flytter derud, i allerhøjeste Grad har Interesse deri.

Jeg er ikke fuldt tilfreds med det Svar, jeg fik af den højtærede Forsvarsminister. Ministeren udtalte, at Ledelsen for Orlogsværftet i høj Grad havde Interesse i at tage civilt Arbejde for Staten, naar den ikke kunde beskæftige Mandskab og Maskiner derude med at lave de Ting, Militærvæsenet har Brug for. Jeg er ikke rigtig tilfreds med dette Svar, medmindre jeg maa opfatte det saadan, at man i en nær Fremtid, hvor man ser sig i Stand dertil, vil anstille Forsøg paa at lave Civilarbejde derude. Jeg skal for saa vidt lade Forsvarsministeren med sine Undersøgelser i Fred. Men jeg vil gerne have Lejlighed til at følge den Udvikling, det tager derude, thi det er i høj Grad nødvendigt baade for Statens Økonomi og for alle de Mennesker, der er beskæftigede derude, at der gøres noget i den Retning, jeg paa-pegede.

Første Næstformand (K. M. Klausen):
Det 6te Medlem for Maribo Amt har Ordet for en kort Bemærkning.